

ಮನುವಿಕಾಸ

ವಾರ್ತಾಪತ್ರ

ಸಂಪುಟ - 1 ಸಂಚಿಕೆ - 4
ಜನವರಿ ಯಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 2019
ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ

ಸಂಪಾದಕರು : ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಭಟ್ಟ

ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಿತ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ವಾರ್ತಾ ಪತ್ರ

ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಮೂವತ್ತೆರಡು ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕಂತ್ರಾಜಿ ಕೆರೆ

ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿರಸಿ ಮತ್ತು ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೊರಬ ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಾನಗಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 32 ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.

ಸಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 800 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸಭಾಲೀಕರಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸಂಸ್ಥೆ 2012 ನೇ ಇಸ್ವಿಯಿಂದ ರೈತರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಹೊಂಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ದೇಶಪಾಂಡೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಅರ್ಥದಷ್ಟು ರೈತರ ವಂತಿಗೆ ಪಡೆದು ಕೃಷಿ ಹೊಂಡ ನಿರ್ಮಿಸಲು 2012 ನೇ ಇಸ್ವಿಯಿಂದ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ರೈತರ ವಂತಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆ ಸುಮಾರು 3000 ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಶಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಜಲಮೂಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ರೈತರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಹೊಂಡ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಹಾಳುಬಿದ್ದ ಜಮೀನು ಈಗ ಗದ್ದೆ ಮತ್ತು ತೋಟಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಮನುವಿಕಾಸದ ಕೃಷಿ ಹೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಕೋಕಾ ಕೋಲ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನವು

ಬನವಾಸಿ ಮತ್ತು ಸೊರಬ ಹೋಬಳಿಯ 10 ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿತ್ತು. ಸಂಸ್ಥೆ ಸುಮಾರು 07 ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಭಾಗಶಃ ಪೂರ್ಣ ಗೊಳಿಸಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ. ನರೂರ ಮತ್ತು ತಿಗಣಿ ಗ್ರಾಮದ ರೈತರು ಕೆರೆಯ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬತ್ತಿಸಿ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಈ ವರ್ಷವೂ ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದಾಗ ನರೂರ, ಹಾಡಲಗಿ-ಮದುರವಳ್ಳಿ, ಘಡ್ಡಾಪುರ ಮತ್ತು ಕಂತ್ರಾಜಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಸಾಗಿಸಲು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೆಗಲು ಕೊಟ್ಟು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ.

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಬನವಾಸಿ ಹೋಬಳಿಯ 09 ಕೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೊರಬ ಹೋಬಳಿಯ 01ಕೆರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿದ ಮುಂಡಗೋಡ, ಸಿರಸಿ ಮತ್ತು ಹಾನಗಲ್ ತಾಲೂಕಿನ ರೈತರು ನಾವು ಸಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯ ಹೊಳನ್ನು ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತೇವೆ, ನಮಗೆ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಸಂಸ್ಥೆ ಈ ವರ್ಷ ಮತ್ತೆ 22 ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳ ಪುನರಿಜ್ಜೀವನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಎಚ್. ಡಿ. ಬಿ. ಪೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಮುಂದಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ 21 ಕೆರೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದ್ದು ಒಂದು ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಎರಡನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ...

ಪ್ರಂಪಾದಕೀಯ....

ಮನುವಿಕಾಸ ವಾರ್ತಾ ಪತ್ರಿಕೆಯ ನಾಲ್ಕನೇ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರತರಲು ಅತೀವ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆ ಹೊಸತನವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮುಜುಗರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇರೀತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕೆ ಕೂಡ ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳ ಕುರಿತು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಶಯ. ಈ ಸಂಚಿಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಈ ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಂತೆಯೇ ಮೂಡಿ ಬಂದರೂ ಹೊಸತನವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಹೊಸತನ ಕೇವಲ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಾಗದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆಶಯ. ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆ ವೈಸ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಗೂಗಲ್ ಮತ್ತು ಟಾಟಾ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಬ್ರಹ್ಮತ್ ಯೋಜನೆ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಷ್ಠಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಲಿದೆ.

ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಸಂಸ್ಥೆ ಈಡಲ್ ಗೀವ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನೋಪಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಭಂಧಿಸಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಪರ್ಕ, ವಿವಿಧ ಕೌಶಲ ತರಬೇತಿ ಆಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಶೀಲತಾ ತರಬೇತಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆರೆಗಳ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಕುರಿತು ವಿವರವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಿಗೂ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾನಗಲ್ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. **ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಅಜೀಮ್ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಫಿಲಾಂಥ್ರಫಿಕ್ ಇನಿಶಿಯೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸುಮಾರು 2 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ನೆರವು ನೀಡಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.** ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೃಷಿ ಹೊಂಡಗಳು, ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಂಗಿಸಲು ಕೆಲವು ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ಸುಮಾರು 50 ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳ ಹೂಳೆತ್ತಲು ರೈತರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲು ಸಂಸ್ಥೆ ಮುಂದಾಗಿದೆ.

ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿ ಅನುಭವವಿರುವ ಸುಮಾರು 30 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಯುವಕರ ತಂಡವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಗಣಪತಿ ಭಟ್ಟ

ಮೊದಲನೇ ಪುಟದಿಂದ....

ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕೋಕಾ ಕೋಲಾ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಸಹಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕೆರೆಗಳ ವಿವರ

ಗ್ರಾಮ	ಪಂಚಾಯತ	ತಾಲೂಕ
ಗುಡ್ಡಾಪುರ	ಗುಡ್ಡಾಪುರ	ಸಿರಸಿ
ಹಾಡಲಗಿ ಹೊಸಕಟ್ಟಿ	ಗುಡ್ಡಾಪುರ	ಸಿರಸಿ
ಹಾಡಲಗಿ ಮಲ್ಲಾಣಿ ಕಟ್ಟಿ	ಗುಡ್ಡಾಪುರ	ಸಿರಸಿ
ಕಂತ್ರಾಜಿ	ಗುಡ್ಡಾಪುರ	ಸಿರಸಿ
ಹಾಡಲಗಿ ಮದುರವಳ್ಳಿ ಕೆರೆ	ಗುಡ್ಡಾಪುರ	ಸಿರಸಿ
ಕಪಗೇರಿ	ಬನವಾಸಿ	ಸಿರಸಿ
ತಿಗಣಿ 1	ಭಾಶಿ	ಸಿರಸಿ
ತಿಗಣಿ 2	ಭಾಶಿ	ಸಿರಸಿ
ನರೂರ	ಭಾಶಿ	ಸಿರಸಿ
ಹೊಸೂರ	ಗುಡವಿ	ಸೊರಬ

ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಿದ ಸೊರಬ ತಾಲೂಕಿನ ಹೊಸೂರು ಕೆರೆ

ಕದಂಬರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಈ ಕೆರೆಗಳ ಹೂಳನ್ನು ಈ ವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಊರಿನ ಹಿರಿಯರು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆರೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ 900 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರೈತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು 3000 ಎಕರೆ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆ ಸುಮಾರು 1.30 ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಕೆರೆ ಹೂಳೆತ್ತಲು ವ್ಯಯಿಸಿದರೆ ಹೂಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ರೈತರು ಸುಮಾರು 1.50 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆರೆ ಗೋಡನ್ನು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಎಕರೆಗೆ 10 ಚೀಲ ಭತ್ತ ಜಾಸ್ತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೊಸೂರಿನ ಯುವ ರೈತ ಪರಶುರಾಮ ಮತ್ತು ಕಂತ್ರಾಜಿಯ ಹಿರಿಯ ರೈತರಾದ ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ಗೌಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಗುಡ್ನಾಪುರದ ಕೆರೆಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ದೊಡ್ಡದಾದ ಬದು ನಿರ್ಮಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಗದ್ದೆಗೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಟಿಲ್ಲರ್ ಹೋಗಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕೆರೆಯನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಹೊಂದಿದ್ದು ಬದು ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಗಿದೆ.

ಈ ವರ್ಷ ನರೂರ, ಕಂತ್ರಾಜಿ, ಗುಡ್ನಾಪುರ ಮತ್ತು ಹಾಡಲಗಿ ಕೆರೆಗಳ ಹೂಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಎತ್ತಿದ್ದು ನರೂರರಿನ ರೈತರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಸುಮಾರು 15 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ದಿನ ಒಂದು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಸರಾಸರಿ 20 ಲೋಡ್ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹೊರ ಹಾಕುತ್ತದೆ.

ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆ ಈ ವರ್ಷ ಹೊಸದಾಗಿ 22 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಸಂಸ್ಥೆ ಎಚ್. ಡಿ. ಬಿ. ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಗ್ರಾಮ	ಕೆರೆಗಳ ವಿವರ	ತಾಲೂಕು
ಸಂತೋಳ್ಳಿ	02 ಕೆರೆಗಳು	ಸಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
ಅಂಡಗಿ	02 ಕೆರೆಗಳು	ಸಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
ಕಲಕರಡಿ	01 ಕೆರೆ	ಸಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
ಕಂಡ್ರಾಜಿ	01 ಕೆರೆ	ಸಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
ಕಾಯಿಗುಡ್ಡೆ	01 ಕೆರೆ	ಸಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
ಬಂಕನಾಳ	01 ಕೆರೆ	ಸಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
ಮತ್ತಿಹಳ್ಳಿ	01 ಕೆರೆ	ಸಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
ಮರಿಗುಂಡಿ	02 ಕೆರೆಗಳು	ಸಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
ಹಳ್ಳಿಕೊಪ್ಪ	01 ಕೆರೆ	ಸಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
ಕಲಸಳ್ಳಿ	01 ಕೆರೆ	ಸಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
ಕೊಪ್ಪ	01 ಕೆರೆ	ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
ಮೈನಳ್ಳಿ	01 ಕೆರೆ	ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ	01 ಕೆರೆ	ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
ನ್ಯಾಸರ್ಗಿ	01 ಕೆರೆ	ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
ಪಾಳಾ	01 ಕೆರೆ	ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
ಶೃಂಗೇರಿ	01 ಕೆರೆ	ಹಾನಗಲ್ ತಾಲೂಕು
ಹುನಗುಂದ	01 ಕೆರೆ	ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
ಸಾಲಗಾವ	01 ಕೆರೆ	ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
ಮಾಳಂಜಿ	01 ಕೆರೆ	ಸಿರಸಿ ತಾಲೂಕು

ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನ ಮರಿಗುಂಡಿ ಕೆರೆ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ

ಎಚ್. ಡಿ. ಬಿ. ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ನವರು ಕೇವಲ 20 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಅನುದಾನ ನೀಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸಂಬಳ ನೀಡದೇ ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆರಡು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.

ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಮತ್ತು ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಆಗಾಗ ದೂರವಾಣಿ ಕೆರೆ ಮಾಡಿ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ನಂತರ ಅನೇಕರು ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ನಂತರ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದು ಮೀನು ಸಾಕಣೆಗೆ, ಬದುಗಳ ಮೇಲೆ ಗಿಡ ಬೆಳೆಸಿ ಆದಾಯ ಬರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಇನ್ನುಳಿದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಸಂಪರ್ಕ ಸೇತುವೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹಳ್ಳಿಕೊಪ್ಪ ಎನ್ನುವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 9 ಎಕರೆ ಕೆರೆಯನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಲು ಸ್ಥಳೀಯರು ಶ್ರೀ ಧೀರಜ್ ಹುಲೇಕಲ್ ಇವರ ಮೂಲಕ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದ ಸ್ಥಳೀಯರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಸುಧೀರ ಗಾಯತೊಂಡೆಯವರ ಮೂಲಕ ಕೆರೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿದಾಗ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೆರೆ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಯಿತು. ಕೆಲವೇ ಮನೆಗಳಿರುವ ಹಳ್ಳಿಕೊಪ್ಪದ ಜನತೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಬಾಡಿಗೆ ಪಡೆದು ಬಹಳಷ್ಟು ಕೆರೆ ಹೊಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕೆರೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮುಗಿಯದಿದ್ದರೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಯುವಕರ ತಂಡ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಭಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾದ ಶ್ರೀ ಅಶ್ವತ್ಥ ನಾಯ್ಕರನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಿದ್ದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.

ಸಂಸ್ಥೆಯು ದಾನಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕೆರೆ ಹೊಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಅನುದಾನ ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವಿಲ್ಲದೇ ಸಂಸ್ಥೆ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥದಷ್ಟು ಹಣ ರೈತರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಭರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆ ದಾನಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಥೆ ಈವರೆಗೆ 3000 ಕೃಷಿ ಹೊಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳು, 10000 ಕ್ಯಾ ಹೆಚ್ಚು ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗಳು (ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ), 200 ಕ್ಯಾ ಹೆಚ್ಚು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಿಂಗಿಸುವ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ 32 ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರೈತರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಿದೆ. ರೈತರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಎಂದರೆ ಇದು ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಆದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ನಾವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವಲ್ಲಿಗೆ ಜನರ ಮನವೊಲಿಸಲು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿದೆ. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ನೀಡದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸಂಸ್ಥೆ ಮುಂಡಗೋಡ, ಸಿರಸಿ, ಸೊರಬ ಮತ್ತು ಹಾನಗಲ್ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟೇ ಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ ಸದಸ್ಯರು, ಶಾಸಕರು, ತಾಲೂಕಾ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ ಸದಸ್ಯರು, ಎ ಪಿ ಎಂ. ಸಿ ಸದಸ್ಯರು, ಪಂಚಾಯತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆರೆ ಒತ್ತುವರಿಯಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯರೇ ಬಗೆಹರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಸದಾ ಋಣಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನಬಾರ್ಡ್ ಯೋಜನೆ ಕುರಿತು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ನಬಾರ್ಡ್ ಡಿ.ಡಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀ ಯೋಗೇಶ ಎಸ್. ಎಲ್.

ನಬಾರ್ಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆ ಈ-ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಕುರಿತು ಸಭೆ

ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬಡಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ವಿತರಣೆ

ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೆಲಸಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು, ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದೆ

ತಾಲೂಕು	ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಹೆಸರು	ಸಂಪರ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆ
ಶಿರಸಿ	ಮಂಜುನಾಥ ಹೆಗಡೆ (ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	9449453774
	ಹರ್ಷ ಕಟ್ಟೂರ (ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	8884794648
	ವಿನಾಯಕ ನಾಯ್ಕ (ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	9480943073
ಸಿಬ್ಬಾಪುರ	ಸಂಜಯ ಅಣ್ಣೇಕರ (ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	7259337367
	ಅಶ್ವತ್ಥ ನಾಯ್ಕ (ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	9901182957
ಯಲ್ಲಾಪುರ	ಪುನೀತ್ ನಾಯ್ಕ (ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	9686224908
	ರೇಣುಕಾ ಉಗ್ರನಕೆರೆ (ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	9071905766
ಮುಂಡಗೋಡ	ರಾಘವೇಂದ್ರ ಭಟ್ (ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	9448424374
	ಬಸವರಾಜ ರಡ್ಡೇರ (ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	8095311643
ಕುಮಟಾ	ಗಣಪತಿ ಯಲಿವಾಳ (ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	9980205013
	ಮಂಜುನಾಥ ಪುಟಗಾರ್ (ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	8660733463
ಅಂಕೋಲಾ	ಮಹೇಶ ನಾಯ್ಕ (ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	8277002758
	ರವಿಕೆಂದ್ರ ವಡ್ಡರ್ (ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	9686703539
ಕಾರವಾರ	ವಿಕಾಸ ನಾಯ್ಕ (ಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	9449458369
	ನಿರಂಜನ್ ಕದಂ (ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	7259689630
ದಾಂಡೇಲಿ	ಮಾರುತಿ ಕದಂ (ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	7348860595
	ಅಮಿತ್ ಸೋಲಯೇಕರ್ (ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	7026191126

ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸವಿ ತರಬೇತಿ

ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನೋಪಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಮನುವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಈಡೆಲ್‌ಗೀವ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಮುಂಬೈ ಇವರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನೋಪಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ವಿನೂತನವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 1 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ 3 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 5000 ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನಾಗಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನೋಪಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

1. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಜಂಟಿ ಬಾಧ್ಯತಾ ಸಂಘಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
2. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ನಾಯಕತ್ವದ ಗುಣಗಳ ಕುರಿತು ತರಬೇತಿ
3. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಬ್ಯೂಟಿಶಿಯನ್, ಹೊಲಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ತರಬೇತಿಗಳು
4. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ
5. ಆರ್ಥಿಕ ಸೇರ್ಪಡೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾದ ವಿಮೆ, ಪೆನ್ಷನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಹಿತಿ
6. ಉದ್ಯಮಶೀಲತಾ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ
7. ಒಕ್ಕೂಟಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಸಭೆಗಳು
8. ಉದ್ವಾದಕರ ಸಂಘಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಪರ್ಕ

ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದು ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡ ಮಹಿಳೆಯರು

ಸಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಕಾನಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಆಯೋಜಿಸಿದ ಉಚಿತ ಕಣ್ಣಿನ ತಪಾಸಣಾ ಶಿಬಿರ

ದಿನಾಂಕ ..... ರಂದು ನಡೆದ ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರ ಸಭೆ

ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಸರಕಾರೇತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

ಮನುವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಪರ್ಕವಿಳಾಸ

MANUVIKASA

'MANGESH MAHALAXMI' BUILDING

Rayarpeth, Behind Anjaneya Temple, Vijayanagar, Sirsi Cell: 9845982552

www.manuvikasa.blogspot.com

<http://facebook.com/manuvikasa.karjagi> www.manuvikasaindia.org

Email : manuvikasa@gmail.com